

విడుకథ

కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

2 క్కోడిక్కో పిచ్చి, సీతారామయ్యకు చిన్నప్పట్టేంచీ కథల పిచ్చి. బళ్ళో చదువుకునేప్పుడు శనాదివారాల కోసం తహత హలాడే వాడు. శనాదివారాలు రాగానే కథల పుస్తకాలూ, పత్రికలూ దొరికినన్ని చేర్చి, ఇంకో పని లేకుండా చదివేవాడు.

మనస్తత్వంలో మనం సాధారణంగా గమనించే అంశం ఏమంటే, ఏది మనకు ఉద్రేకంతో కూడిన ఆనందం ఇస్తుందో, అదీ దానికి కారణభూతులైన వాళ్ళూ మన దృష్టికి అమానుషంగా భగవదంశ సంభూతంగా కనిపిస్తారు. అప్పుడు మనలో ఆరాధన పుట్టుకొస్తుంది. దీనికి తార్కాణం ప్రీయురాలు. ఇతర కంఠస్వరాలూ, ఇతరుల దర్శనమూ ఇవ్వలేని ఆనందం ప్రీయురాలి గొంతూ, ప్రీయురాలి ఆకృతీ ఇస్తుంది. అందుచేత ప్రీయురాలిలో ప్రీయుడికి దేవాంశ కనిపిస్తుంది.

సీతారామయ్యకు కథకుల్లో ఇటువంటి అంశే కనిపించేది. అయితే సీతారామయ్యకూ కవికాముకుడికీ ఉన్న తేడా ఏమిటంటే, కవి కాముకుడు తన ప్రణయగీతాలు పట్టుకుని చచ్చే దాకా వేళ్ళాడతాడు. అవి తుక్కు అన్నవాణ్ణి తిట్టిపోస్తాడు. తుచ్చమైన తన కీర్తిని అనేక వేదికల మీదినించి చాటుతాడు. సీతారామయ్య అట్లా కాదు. అతను కథకుల్ని ఆరాధించినంత కాలము ఆరాధించి ఆఖరుకు ఒక శుభ సమయాన చదువుతున్న పత్రిక వేలకేసి కొట్టి, "ప్రెతీ వెధవా కథ వ్రాసే వాడే" అని చీదరించుకున్నాడు.

ఆ ముహూర్తాన ఒక సామాన్య వ్యక్తి, ఒక అనామకుడు, ఆఖరుకు నవ్య సాహిత్య పరిషత్తు సభ్యత్వం కూడా ఎరగని ఒక "కోవ్-కిస్కా హై" గాడు, నవ్య సాహిత్యపరిషత్తు కూడా శీత కన్నేసిన కథాసాహిత్యం మీద విప్లవం చేశాడు.

"ప్రెతీ వెధవా కథ వ్రాసేవాడే!" అనే తృణీకారభావం ఎప్పుడైతే కలిగిందో అప్పుడే సీతారామయ్యకు, "నేను కథ ఎందుకురాయ గూడదు?" అనిపించింది.

తానే కథ రాయాలనే లోకోత్తరమైన అధిస్థాయం సీతారామయ్యకు కలగటం ఎంతో మేలయింది. లేని పక్షంలో ఈ పాటికి సీతారామయ్య ఆధునిక తెలుగు కథాసాహిత్యం మీద విప్లవం సాగించి సాహిత్యలెనిన్, సాహిత్యస్టాలిన్ అయికూర్చుని ఉండును.

CHAITANYA

"నేనీ వెధవల పాటి రాయలేకపోను!" అనుకున్నాడు సీతారామయ్య. అప్రయత్నంగా అతనికి "ఆ వెధవల" పక్షాన పట్టుకొచ్చిన క్రోధాగ్ని దోవతప్పి ఎటో మారుపడి పోయింది. సీతారామయ్య తీవ్రంగా కథనుగురించి ఆలోచన మొదలుపెట్టాడు.

అందుబాటులో ఉండాలే గాని, కథ గురించి ఆలోచించటానికి "ఈజీచై"రంటిది మరొకటి లేదు. దానికి తోడు తలకింద చిన్న దిండూ, కాళ్ళు ఎత్తుగా పెట్టుకోవటానికి ఎత్తయినస్టూలుగాని, ఇంకోకుర్చీగాని ఉంటే మరీ మంచిది. అదే రాత్రి పూట నయితే ఆవలింతలు ప్రారంభమయ్యే వేళకు దీపం తగ్గించేసి, ఆలోచించే వాడి తత్వానికి

అనుకూలంగా కుడి పక్కకో, ఎడంపక్కకో ఒత్తిగిలిపడుతుని ఆలోచిస్తే మంచిది.

అదృష్టవశాత్తూ సీతారామయ్య దగ్గర ఒక పడక్కుర్చీ ఉంది. సీతారామయ్య అందులో నడుం వాల్చి తను రాయబోయ్యే కథను గురించి తీవ్రంగా ఆలోచించసాగాడు.

త్వరలోనే అతని తల ఒక పక్కకు ఒరగబడి పోయింది. అతని కుడిచెయ్యి తలవెనుక దిండుగా పని చేస్తున్నది. అతని ఎడం చెయ్యి గుండె మీద విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నది. ఆలోచనా సమాధి సమగ్రంగా ఏర్పడింది.

"నేను పనికొస్తాను, నన్నుపయోగించుకో!" అన్నాడు ఎదురుగాఉన్న వ్యక్తి.

"ఎవరు నువ్వు?" అన్నాడు సీతారామయ్య

"నన్నెరగవా? నేను సామ్యులారిటీ వోటు పొందిన కథానాయకుణ్ణి!"

హాస్యకథలు

"నీకు వోటిచ్చిన వారెవరు? కథలు చదివే వాళ్ళేనా?"

"చదివే వాళ్ళ దగ్గర ఎవరన్నా వోటు తీసుకుంటారా ఏమిటి? నేను రాసేవాళ్ళ వోట్లూ, ప్రకటించే వాళ్ళ వోట్లూ పొందాను."

"నువెవరన్నావు. నీ కులమేమిటి? గోత్రమేమిటి? నీ ఆస్థైంత? నీకేం పని? నువ్వు కాంగ్రెసు వాడివా? ముస్లింలీగు వాడివా? నీ రాజకీయసిద్ధాంతరాద్ధాంతలేమిటి? ఏమీ తెలీకుండా నిన్నెట్లా ఉపయోగించను?"

కథానాయకుడు నవ్వాడు.

"నీకు కథలు రాయటం బొత్తిగా చాత కాదల్లే ఉంది. నా జీవిత చరిత్ర రాసే వాడల్లే మాట్లాడుతున్నావే నా జీవితంలో ఒక్క సంఘటన గీకి అవతల పారేసి గొప్ప కథకుడై పోవటానికి నా కులగోత్రాలడుగుతా వేమిటెక్కడో!"

"నిన్ను గురించి ఏమీ తెలియక్కర్లేకుండా రాయదగిన నీ జీవిత సంఘటన ఏముంట దబ్బా!"

"ఒక ప్రణయ ఘట్టం రాసెయ్యవోయ్- రూంసేపు తర్కించకా!"

"నీ ప్రణయంతో నీ సంస్కారానికీ, ఆస్తికీ, నీ ఉద్యోగానికీ ఏమీ సంబంధం లేదా ఏమిటి?"

"నన్నెటూ గాని వేళ నవ్వించకు. అర్ధరాత్రివేళ ఆ తోటలో-"

"ఏ తోటలో?"

"ఏదో తోటలో! నీకు సంబంధించని విషయాలు తెలక్కు... ఆ తోటలో నేను, ఆమె నాకు దక్కదని నిరాశ చేసుకుని పచారు చేస్తుండగా, చీకట్లో మెరుపల్లే ఆమె నా దగ్గరవాలి, నన్ను తన బాహువుల్లో పెనేసి నా ఒళ్ళో వాలి పోవటానికి, వేనెవ్వణ్ణయితే నీకేం?"

"మాటవరస కడుగుతున్నాను, ఆవిడెవరు?"

"బాగుందే? నాకు మటుకేం తెలుసూ? ఆవిడా నా మాదిరిగానే చాల అందగత్తె, అంత కన్న నీకేం కావాలి?... కొంప తీసి చలం గారల్లే నాకు రోగాలూ రొమ్మూ పెట్టకు. నేనింజ మందిని వశం చేసుకున్నా గాని, నాకామేళం మాత్రం తట్ట పళ్ళేదు. కనక దయవుంచి వెంటనే నాకథ రాసి నీ వోటుకూడా నాకు పారేయ!"

"ఇంతమంది ఓట్టు సంపాదించావు, నా ఒక్కడి వోటూ లేకపోతే ఏం?"

"ఆ మాటలో అర్థంలేదు. వోట్లు నాకోసమా? జన సామాన్యం కోసంగాని! జనసామాన్యానికి నా కథలే కావాలి, నీకు డెమోక్రసీలో ఏమన్నా విశ్వాసంవుంటే, నీ వోటేదో నాకే తగలెయ!"

"కావాలి అనే మాటను చాలా దుర్మా

తెల్లారకట్ల గదిలోనించే.

దత్తుడు: ఒరేయి, భంట్లోత్! సూర్యోదయం అయిందేమో, చూడు.

భం: అంతా చీకటిగా ఉంది బాబూ, అయిందేమో, ఏమీ కనిపించడం లేదు.

ద: ఏమిటా పొగరూ! కనిపించక పోతే దీపబుడ్డి పట్టుకు వెళ్ళి చూడాలని తెలియదూ?

భం: చిత్తం. అగ్గిపెట్టి తమ దగ్గరే ఉంది.

దత్తుడుగారి భార్య: పోనీ నిప్పు పుడక మీ దగ్గరే ఉంటే మన పాతికరూపాయల కొత్త లాంతరు ముట్టించి ఇయ్యండి. పాపం! బుడ్డి వెతుక్కుంటాడూ!

--భమిడిపాటి కామేశ్వరరావు

ర్లంగా ఉపయోగిస్తున్నావు. వాళ్ళు నీ కథలు కోరుతున్నారు. వాళ్ళకు కావలసిందేమిటో వాళ్ళకు తెలీదు. నన్నాటే వేధించక ఇక పద. తర్వాత వాళ్ళెవరో ముందుకు రండి" అని అతన్ని వెళ్ళగొట్టాడు.

ఒక ఆడమనిషి ముందుకొచ్చింది.

"ఇందాక నీతో మాట్లాడిన వెధవతో నువ్వు చలంగారి మీద అధిమానం ఉన్నట్టు మాట్లాడావు. నన్ను గురించి కథరాయి" తన వొంపులన్నీ ప్రకటిస్తూ.

"ఎవరు నువ్వు?"

"నేనెవరేమిటి? నేనే సుందరమ్మను, చుక్కమ్మను, అరుణను, మాదిగమ్మాయిని, 'కా'ను, 'చా' ను, 'జా'ను! తెలిసిందా?"

"ఏం చేస్తావు నువ్వు?"

"రకరకాల మగవాళ్ళకి స్వర్గం చూపిస్తాను. నన్ను ప్రేమించనిస్తాను నాకోసం యాడవనిస్తాను. నా కోసం పిచ్చెత్తనిస్తాను. నా వొంపులు తనివితీర చూడనిస్తాను."

"న్నువేం చేస్తావని అడిగాను."

"న్నేనా?" ఆలోచించింది. "నేనూ ప్రేమిస్తాను" నవ్వింది విజయ సూచకంగా.

"ఎవర్ని?"

"నిలవదీసి అడక్కు. ఆడది అనేక మందిని అనేక విధాలగా ప్రేమిస్తుంది. అందుల్లో కథకుణ్ణి మాత్రం కొంచెం ప్రత్యేకంగా ప్రేమిస్తుంది.

"మధ్య కథకుడెవడు?"

"కథకుడంటే కథానాయకుడన్న మాట. పోనీ నీయిష్టం. నన్నుచూస్తే భయమైతే నువ్వు సాత్రవుగా వుండకు. నాకెట్లాగైనా ఒకటే."

"ఇంత మందిని ప్రేమిస్తే నిన్నెవరూ తన్నరూ?"

"నన్నా! నన్నా! నన్నారాధిస్తారు, నా కోసం ఏడుస్తారు. నా కోసం కుక్కలల్లే--"

"నిన్ను తన్నేటంత నిర్లిప్తుడుండడా" అని అడిగాను. "నీ భర్త--"

"వెధవ! నన్ను సుఖపెట్టలేదు, తన్నగలదా?"

"అది చాతకాక, ఇది చాతైన వాళ్ళు లేక పోలేదు. నీ మాట కాదన్నందుకు క్షమించు."

"నన్నెవరూ తన్నరు. నేనా జాతి కాదు. ఆ జాతివాళ్ళు వేరే ప్రచారానికీ!"

"పిచ్చిదానా, ఎవణ్ణి ఎవడైనా నడి వీధిలో జుట్టుపట్టుకు తన్నవచ్చును. నీవంటిదాన్ని నిన్నారాధించే వాళ్ళే తన్నవచ్చును."

ఆవిడ కళ్ళు ఆగ్రహంతో మెరిసివై.

"ఎవడా నువ్వు? నీ చచ్చు బొక్కు తెలుగాడవాళ్ళతో మాట్లాడినట్టు నాతో మాట్లాడతావా? నేనెవతెననుకున్నావు? మొసాసా, వెల్, మైకేల్ ఆర్లెన్ మొదలైన వాళ్ళ తలల్లోంచి ఊడిపడ్డదాన్ని తెలిసిందా! ఒళ్ళు దగ్గర పెట్టుకు మాట్లాడు."

"అదా నీ రహస్యం? అయితే పద. వేంచెయ్యి, నేనంత సుప్రసిద్ధుణ్ణి కాను. వెనుక ఎవరో రండి.' "

ఇద్దరు దంపతులు ముందుకొచ్చారు.

"మీరిద్దరూ భార్యా భర్తలా?"

"అవును, మేం హరిజనులం. మేం పొలం పన్నా, తోట పన్నా అవీ చేస్తూంటాం. లోకం మమ్మల్ని అస్పృశ్యులనుగా చూసి ఎడతెగని పాపం అంటగట్టుకోవటమే కాకుండా, మా మీద దారుణమైన అత్యాచారాలు చేస్తున్నది."

"మీరు చదువుకున్న హరిజనులా?"

"కాదు, మాకు చదువెట్లా వస్తుంది? ఎవరు చెప్పిస్తారు? మమ్మల్ని గుళ్ళల్లోకే పోనివ్వరే, బళ్ళల్లోకి రానిస్తారా?"

"మీకు గుళ్ళోకి పోవాలని వుందా?"

"ఉండదా!"

"దేనికీ?"

"మీరంతా పోరా?"

"నేను బుద్దెరిగి గుళ్ళోకి పోలేదు. ఎప్పుడన్నా తిరణాలకు పోతాను. అక్కడ ఆ జన సమ్మర్లంలో-అదంతా మీకనవసరం. ఇంతకూ అసలు సంగతేమిటంటే, మీరింత స్వచ్ఛంగా ఎట్లా మాట్లాడుతున్నారు? మీకు కొంత సంస్కారం ఉన్నట్టు కనబడుతుందే, అడెక్కడిది?"

"మీ కథలు రాసేవాళ్ళ సంస్కారమే మాదిన్నీ. మీకు ప్రతిష్ట తేవటానికి మేంగాని, మాకు వారిగేదేముందేం?"

"బాగానే ఉంది. అయితే మీ కథ ఏమిటి?"

"కథేముంది? మేమిద్దరమూ ఎంతో ప్రేమతో..."

"ప్రేమా?"

"అవును, ప్రేమే? మేం మనుషులం కామా? మాకు హృదయములు లేవా? మమ్ము

భగవంతుడు ప్రత్యేకంవి సృజించెనా?
 "కోప్పడకు, కోప్పడకు! ఈ భాగ్యసిక
 గాంధికం దేసిక?"
 "ఉద్రేకం జాస్తి అయినప్పుడు వాడుక
 భాష వాలడు. ఇట్లు అడ్డ పుల్ల వేస్తే కథ
 సాగదు మరి."
 "కానీ, కానీ! అడ్డం రాస్తే, చెప్ప!"
 "మేమంత అన్యోన్యంగా ఆ గుడిసెలో
 కాపురం చేస్తాంటే, ఇంతలో నాకు జబ్బు
 చేస్తుంది. నేనొక పూట నడుం వాలుస్తే
 ఇంట్లో గంజీసీళ్ళుండవుగా? ధన మదాంధు
 లైన ఏక్కువ జాతి వారికి మా దారిద్ర్యం
 పడుతుందా? వారి కాఫీలేమో, వారి సిసి
 మాలేమో, వారి వీసి వీనాంబరాలేమో, వారి
 లాగుళ్ళేమో...."
 "నువ్వు కమ్మూసిస్తువు కూడానా?"
 "భాగ్యవంతులను చూసి అసూయ పడే
 వాడు కమ్మూసిస్తు. నేను భాగ్యవంతులను
 చూసి జాలి పడతాను. మా వంటి దరిద్రులే
 మంచివాళ్లు. మేమే హరిజనులం. ప్రపంచ
 మంతా దరిద్రులే ఉంటే పాపాత్ములుండరు.
 నేను కమ్మూసిస్తునా? పాపం శమించుగాక!
 నాది గాంధీ తత్వం... మళ్ళీ అడ్డొస్తున్నావు!
 నేనా ఏధంగా జబ్బుపడి ఉంటే నా భార్య,
 ఎంతో అభిమానవతి, తగని పతివ్రత, ఆ
 అర్థరాత్రివేళ ఆ వానలో....."
 "అది వానాకాలమా?"
 "నీకు కథలు రాయటం చేతకాదల్లే
 డండే?"
 "నువ్వు కనుక్కున్నావూ? ఏమిటా
 డిరుగుడు?"
 "బయట వానా, ఉరుములూ, మెరు
 పులూ, హోరుమని గాలి, గుడిసెలో ఘనుకు
 ఘనుకు మంటూ ఆరిపోజాస్తున్న గుడ్డి
 దీపమూ- అది నా ప్రాణానికి చిహ్నంలే!
 ఇదంతా ట్రాజెడీకి ఎటువంటి ఎట్టాస్పి
 యర్!"
 "ఓహో! తెలిసింది, తరవాత?"
 "తరవాత నా భార్య, తగని పతివ్రత..."
 "అదంతా చెప్పావు."
 "నీ నశ చూస్తే నాకు మండి పోతున్నది
 నాభార్య చంటిపిల్ల వాణ్ణి చంకనేసుకుని..."
 "ఓ చంటి పిల్లడు కూడానా?"
 "వాడు భగవంతుడి స్వరూపం. జరగ
 బోయే పాప కృత్యానికి వాడే సాక్షి! చంటి
 పిల్లణ్ణి చంకనేసుకుని ఆ వానలో పడి మా
 యజమాని ఇంటికి పోతుంది. మా యజమాని
 తప్ప తాగి ఒంటరిగా ఉంటాడు."
 "ఒంటరిగా ఏం భర్తం?"
 "అదంతా నన్నడక్కకు. భాగ్యవంతులు
 వాళ్ళకేం? వంద మందిసింట్లో పెట్టుకున్నా,
 ఉన్న వారిని వెళ్ళగొట్టినా వారికి చెల్లుతుంది
 నా గుడిసెలో నేను ఒంటరిగా ఉండటానికి
 లేదే. ఓ రాత్రివేళ నా గుడిసెలోకి ఏ

దొమ్మర దాన్నన్నా చేర్చటానికి లేదే..."
 "నా భార్యను చూడగానే మా యజ
 మానికి కామోద్రేకం కలుగుతుంది. తడిసిన
 బట్టల్లోంచి తళతళ మెరిసే దాని దేహం, ఆ
 దేహం తాలూకు వొంపులూ....."
 "ఆ వొంపులు కాస్త సరి చెయ్యి బాబూ,
 అన్నట్టు నీ భార్య ఒళ్ళు తళతళా మెరవాల్సిన
 అవసరం ఏముంది? నల్లగా ఉండదూ?"
 "పోసిస్తూ! నువ్వెక్కడో ఏమర్చుకుడల్లే
 ఉన్నావు గాని, కథకుడల్లే లేవు. నలుపు
 సరుకులో నాణెము లేదా? వార్నిష్ వేస్తే
 వండ్రకొయ్య మెరవదూ?... ఆ దుర్మార్గుడు,
 ఆ ధన మదాంధుడు మోహవేశ పరవశుడై నా
 భార్యను గవయబోవ నా యమ సంధమము
 నారాయణ: అచ్యుతం! పాట కచేరి
 ఎల్లా ఉంది?
 అ: ఆయన తగుదునమ్మా అన్నట్టు
 భాసింపట్టు వేసుకూర్చున్నాడు.
 నా: సరేలే, పాటమాట.
 అ: భైరవి ఘంట పాడాడు. భోంచేసి
 ఊరికే 'బేవ్' మన్నట్టు ఉంది గాని ముండా
 వాడికి ఏమీ ఆయాసమేనా లేంది!
 నా: ఏదో! తెలివిగలవాడేనా?
 అ: అబ్బో! మహాగడుసు! ఒక్కమాట
 తెలియనిచ్చాడు కాడు. మెచ్చుకునేవాళ్ళు
 అది చూసే?
 --భమిడిపాటి కామేశ్వరరావు
 చెందియుండ చంకలోని కుర్రాడు కెవ్వన
 నార్చి...."
 "అదంతా నేను రాస్తాను. నువు
 టూకీగా కథ చెప్ప."
 "మా యజమాని నా భార్యను చెరిపే
 స్తాడు. ఆ పసిగుడ్డు ఎదుట. నా భార్య
 శరీరం తాలూకు వెచ్చదనం వాడి శరీరాన్ని
 మరింత మత్తెక్కిస్తుంది. దాని పటువైన
 రొమ్ములు వాడి రొమ్ముకు అదుముకుని,
 దాని నునుపైన తొడలు...."
 "ఈ దిక్కుమాలిన వర్ణనంతా దేసిక?
 నా కాదదాని గొడవే తేలీదనుకున్నావా ఏం?
 తరవాత?"
 "అక్కడ నాభార్యకు మానభంగం అయే
 ముహూర్తాన ఇక్కడ దీపం ఆరిపోతుంది. నేను
 మరణిస్తాను. యజమాని నా భార్యను పట్టుకు
 లాగటంలో పిల్లవాడు కింద పడి చచ్చిపోతాడు.
 యజమాని చేత పాతివ్రత్యం కోల్పోయి నా
 భార్య గుడిసెకు వచ్చి నా శవంచుట్టూ ప్రద
 క్షణంచేసి, పోయి బావిలోపడి మరణిస్తుంది."
 "సరే, దోష గుణం తగిలి మీ యజ
 మాని మరణిస్తాడు. క్షమించు నీ కథ నాకొద్దు.
 నువ్వు వెళ్ళేటప్పుడు నీ తరవాత మనిషిని
 పంపించు."

ఠా వ్యాపారం సీతారామయ్యకం
 తకంతకూ రక్తిగా కనిపించనాగింది. ఏ
 కథకుడూ ఇంత వరకు పాత్రలతో మాట్లాడి
 నట్టు అతనెరగడు. తను ఎన్నడూ మామూలు
 వ్యక్తులతో ఇంత తెలిపగా మాట్లాడి వుండ
 లేడు. మామూలు మనుషులతో మాట్లాడం
 కన్న పాత్రలతో సంభాషించటం చాలా తెలిగ్గా
 ఉంది.
 ఒక్కసారిగా అయిదారుగురు వ్యక్తులు,
 స్త్రీ పురుషులు తోసుకుంటూ లోపలికొచ్చారు.
 "మీరంతా ఎవరు?" అన్నాడు సీతారా
 మయ్య.
 "మేం యధార్థ వ్యక్తులం!" అన్నాడు
 వాళ్ళ ప్రతిసిధి.
 "అంటే-- ఇటీవల బయలుదేరిన యధా
 ర్థవాదంతో మీకేమన్నా సంబంధంఉందా?
 ఎందుచేతనంటే ఈ యధార్థ వాదం నాకు
 స్పష్టంగా కాలేదెంకా. యధార్థమనే వంక
 పెట్టి కొందరు వృత్తి పొడిసిజం- ఏ విధ
 మైన ప్రయోజనమూ ఉండటానికి వీల్లేసిది...
 రాస్తున్నారు. ఉన్నదే రాయటానికి రాత
 ఎందుకూ; రాయదలుచుకున్న తరవాత ఉన్న
 దానిమీద సంస్కారం అంటూ యాడవాలిగా!
 పోనీ యధార్థవాదం త్యజితామా అంటే,
 భావకవులతో వేగలేకుండా ఉన్నాం. వాళ్ళు
 మబ్బుల్లో కూచుని జీవితంకేసి చూడకుండా
 ఉన్నారు కనక....."
 "ఈ ఉపన్యాసమంతా ఏమిటి? మేం
 యధార్థ వ్యక్తులం. అంటే నీ పరిచితుల్లో
 వాళ్ళం."
 "నేను మిమ్మల్నెరగనే!"
 "నువ్వు నీ పరిచితుల్ని మాత్రం ఎరుగు
 డువా ఏమిటి?"
 "కనకనే- నువ్వెరిగిన్న వారిలో ఎవరి
 మీదన్నా దెబ్బ తియ్యాలనుకో, ఎవడన్నా నీ
 కథ అచ్చెయ్యలేదనుకో, ఎవడన్నా నువ్వు
 నన్నది కాదన్నాడనుకో, నిన్ను పోషించి కాఫీ
 డబ్బులిచ్చుకునే వాడికెవడన్నా అవమానం చేశా
 డనుకో, వాడిమీద తదాఖా తియ్యటానికి వాడి
 స్థానే మమ్మల్నిపెట్టి నువ్వు ఆటాడించెయ్య
 వచ్చు."
 "తెలిసింది తెలిసింది! అదా, యధార్థవ్య
 క్తులంటే? అవును చాలా ఉత్తమ కథకులూ,
 నవలా కారులూ, నాటక కారులూ, ఇతర
 కారులూ మిమ్మల్ని బాగా ఉపయోగిస్తున్నారు.
 ప్రస్తుతం నేను అనామకుణ్ణి, నాకూ ఓ పేరు
 వచ్చి, నేనూ ఓ యింటివాణ్ణయి, నన్ను చూసి
 ఏడిచే దౌర్భాగ్యులు కూడా ఏర్పడ్డప్పుడు నేను
 తప్పక మీకు కబురు చేస్తాను. ప్రస్తుతం
 మీరు వేంచెయ్యవచ్చు. మీ సాహసానికి నా
 ధన్యవాదాలు."
 అకస్మాత్తుగా సీతారామయ్యకు భయం

వేసింది. తనను ఇంటర్వ్యూ చేయడానికి అనేకవేలమంది తయారుగా వున్నారనే నమ్మకం అతనికెందుకో కలిగింది. ఇంత మందితోనూ తను తెలిపిగా మాట్లాడడం అసంభవం. అసలు మంచి మీద ప్రయోగించేది తెలివితేటలు కానే కావు. అందుకనే రచ్చగలిచేవాడు ఇంట గెలవలేడు. సభను ఉర్రూతలూగించే వాడు ఇవతలికొచ్చి ఒంటరిగాడికి, సమాధానం చెప్పలేడు.

వెనక గిరిశం అనుకున్నట్టు సీత-రామయ్య కూడా "శ్రీఘ్రుబుద్ధేఃపలాయనం" అనుకున్నాడు. అతను బయటికొచ్చాడో లేదో ఒక్క అక్షరం చూస్తుంటే సంతోషపడుతుంటుంది. అందరూ ఒక్కసారే మాట్లాడుతున్నారు.

"మేం, పాశ్చాత్యులు కల్పించిన పాత్రలం. మమ్మల్ని ఉపయోగించు. ఎవరూ కనుక్కోరకే... నేను కథకుణ్ణి, నన్నే పాత్రగా ఉపయోగించు. నేనంటే నువ్వేనన్నమాట! తెలిలా? నీకు జీవితంలో ఏయే కోరికలు తీరటంలేదో అవన్నీ నీ కథల ద్వారా తీర్చుకో నా ద్వారా. నేనే నువ్వుగా? తెలిసిందా?..... మేం పురాణ వ్యక్తులం.... మమ్మల్ని గురించి కొత్త దృష్టిలో రాయి. మేం దేవతలం. మమ్మల్ని కూడా ఉపయోగించు- నీ వెధవ వాస్తవికత్యం కట్టిపెట్టు!.... మమ్మల్ని గురించి రాయి, మేం జీవిత శ్లేష్మంలో పడి కొట్టుకుంటున్న రుగళం. మా దుర్మదమూ, మా విశ్వాసమూ, అసమర్థతా, అపిసీతి ఉన్నదున్నట్టు రాయి. గొప్పవాడివవురావు! పైకొస్తావు! ఒట్టి నిజం లోకానికి చెప్పు! పోబోకు! రా, రా!"

సీతారామయ్య వెపులలో వేళ్ళు పెట్టుకుని పరుగెత్తసాగాడు. అప్పటికే ఆ గొంతులు తనను వెన్నాడుతూనే ఉన్నాయి. ఇంకా పరుగెత్తుతున్నాడు.....

అంతా ప్రశాంతంగా ఉంది. సీతారామయ్య చేలమధ్య నిలబడి ఉన్నాడు. తను నిలబడి వున్న రోడ్డు ఏదో బస్టికి పోతున్నది. బస్టి దూరంగా వెళ్లమీద నుంచి కనిపిస్తుంది. రోడ్డుకి ఒక పక్క ఉన్న చేలో నాట్లెస్తున్నారు. మరొక పక్క కుప్పలు కొడుతున్నారు. "వారే బూసనం" "వోసే యారమ్మ" "వాసి రత్తి" అని పిలుపులు మధ్య మధ్య విసపడుతున్నాయి.

సీతారామయ్యకు వాళ్ళను చూస్తే సాణం లేచివచ్చింది. కనీసం వాళ్ళయినా తమ పనులు తాము చూసుకుంటున్నారు. సీతారామయ్యను ముట్టడించడానికి వాళ్ళేమీ ప్రయత్నం చెయ్యలేదు. వెంటనే సీతారామయ్య వాళ్ళను సమీపించి, "ఏమర్రా మీరంతా నా కథలోకి రండి" అన్నాడు.

ఒక చాపల్లాంటి కళ్ళుగల మిత్రుని పడచు ముచ్చటగా మొహంబిట్టిస్తూ "యేందీ?" అంది.

"నువ్వు నా కథలోకి రా!" అన్నాడు సీతారామయ్య.

"యెటకారాలా యెట్టాసి, మా అయ్యతో జెప్పి నీ తిక్కోదలగొట్టిపిత్తా! నా చంగతెరగవ్!" అన్నది.

"అడవాళ్ళతో వ్యవహారం తెలదని సీతారామయ్య కాస్త వయో వృద్ధుడైన వాణ్ణి చూసి వాడితో తన కోరిక చెప్పాడు. "మా వోటా నల్ల బేపన కుర్రాయనకిచ్చేశాం. సల్లగా నీ దారే నువ్వెల్లు!" అన్నాడు ముసలాడు.

సీతారామయ్య దిత్తరబోయి రోడ్డు వెంబడి బస్టి చేరుకున్నాడు. బస్టిలో అంతా కుర్రకారు కనిపించారు. అంతా రాయి స్టులూ, సోషలిస్టులూ, కాంగ్రెసు సోషలిస్టులూ, కిసానిస్టులూను. "ఒకడు విప్లవానికి జయ్" అంటున్నాడు. మరొకడు "ఆర్థిక భౌతికతత్వం" అంటున్నాడు. చాలా మంది రష్యాలో ఉన్నా మనుకుంటున్నారు. కొందరు "రష్యా పరిస్థితులకీ, ఇండియా పరిస్థితులకీ తేడా" లేదంటున్నారు. మరొకడు "సక్రమమైన ఫాసిస్టు వ్యతిరేకత ప్రణాళిక తయారు చేస్తేగాని, ఈ యుద్ధం సరి అయిన ఆకారం దాల్చాడు" అంటున్నాడు.

వాళ్ళ మాటలన్నీ విని సీతారామయ్యకు అగమ్యగోచరంగా ఉన్నప్పటికీ వాళ్ళను చూస్తే ముచ్చటేసింది. వీళ్ళ అజ్ఞానాన్ని చిత్రించటమైనా చెయ్యదగిన పనేననిపించింది. కొత్త సమస్యలు కొత్త అజ్ఞానాలకు అవకాశం కలిపి

స్తాయి. లేని సమస్యల గురించి. తీరిపోయిన సమస్యల గురించి అజ్ఞానంగా ప్రవర్తించే పాత్రలకంటే వీళ్ళు చాలా నయం.

"ఏమర్రా? మీరంతా నాకథలో పాత్రలుగా ఉండరాదా?" అన్నాడు సీతారామయ్య.

"మా సంగతి మావాడు చూస్తాడులే, నువ్వు రాస్తే చెడగొడతావు తమరు దయచెయ్యండి!" అన్నాడొక మనిషి.

సీతారామయ్య హతాశుడైనాడు. ఆ పాత్రలో ప్రపంచం పని తమ పనే అనే విశ్వాసంతో పని చేస్తున్నవాళ్ళూ, ఈ ఊళ్ళో ఎవరి పని అయినా ప్రపంచం పనే అనే విశ్వాసంతో, చేసే పని లేక తర్జనభర్జనలు పడుతున్న ఈ కుర్రాళ్ళూ తనను నిరాకరించారు. ఇక తన జీవితమంతా తనకు కావలసిన పాత్రలను వెతకటంలో గడపాలి గాబోలు. అడుగో! ఎవరో తనను పిలుస్తున్నారు. వాళ్ళేమయినా తమ వోటిస్తారేమో పోవాలి... సీతారామయ్య పరుగెత్తసాగాడు. ఏదో కాలికడ్డం తగిలి బొక్కబోర్లా పడ్డాడు. తలకు ఏదో గట్టి పదార్థం టంగున తగిలింది....

సీతారామయ్య కుర్చీలో లేచి కూర్చున్నాడు. కుర్చీ అడ్డ కర్రకు తల తగిలి కొద్దిగా నెప్పి పెడుతున్నది.

బయట ఎవరో, "సీతారామయ్య గారూ?" అని పిలుస్తున్నారు.

"ఓయ్, వస్తున్నా!" అన్నాడు సీతారామయ్య నిద్రమత్తుతో.

('యువబుక్స్' ప్రచురణ 'వరప్రసాదం' కథల సంపుటి నుండి)

మనం A బ్రాండు సబ్బును వసుకాచేస్తే సరికి - ఆవిష్కరించేవారే దిగిపోయి - నీలవో కప్పేసుకుంటుంది - మన జీవితమిలా వెళ్లవాలవలసిందే!